

§ 9

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginvaltuustolle Björn Månssonin toivomusponnosta koskien mahdollisuutta lisätä koululaisten suoria vaikutusmahdollisuuksia oman koulunsa ruokailuun

HEL 2021-012405 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi lausunnon kaupunginvaltuustolle liitteenä olevasta Björn Månssonin toivomusponnosta koskien mahdollisuutta lisätä koululaisten suoria vaikutusmahdollisuuksia oman koulunsa ruokailuun:

Kouluruokailun suunnittelua ja toteutusta ohjaavat ravitsemus- ja ruokailusuositukset (Syödään ja opitaan yhdessä -kouluruokailusuositus VRN 2017, Hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä ruokailusta –ruokailusuositus ammatillisiin oppilaitoksiin ja lukioihin VRN 2019 ja terveyttä ruoasta -suomalaiset ravitsemussuositukset VRN 2014). Ne antavat suuntaviivat ravitsevan ja monipuolisen kouluruokailun suunnitteluun kaikille oppilaille ja opiskelijoille. Ruokalistojen suunnittelussa huomioidaan myös kaupungin päätökset kuten linjaus lihan ja maitotaloustuotteiden puolitamisesta vuoteen 2025 mennessä. Kouluruokailusta toistuu kuuden viikon jaksoissa. Teema- ja juhlapyhäruoat tuovat siihen vaihtelua. Vuoden aikana tarjotaan jopa kymmenen kertaa juhlapyyhiin tai ruokateemoihin suunniteltuja ateriakokonaisuuksia.

Ruokalistat suunnitellaan hyvissä ajoin etukäteen, jotta varmistetaan kaikkien raaka-aineiden saatavuus, reseptien toimivuus ja toimiva ruokatuotanto isolle asiakasmäärälle. Toimipistekohtaisten ruokalistojen toteuttaminen ei ole mahdollista vaan keskitetyllä ruokalistasuunnittelulla ja tuotannonohjauksella turvataan toimiva, laadultaan tasavertainen ja kustannustehokas ruokapalvelu.

On tärkeää, että lakisääteistä koululounasta kehitetään oppilaiden ja opiskelijoiden toiveiden mukaan. Oppilailla ja opiskelijoilla on seuraavia tapoja vaikuttaa oman koulunsa ruokailuun:

Oppilaiden ja opiskelijoiden toiveruokia kartoitetaan joka vuosi toiveruokakyselyllä. Toiveruokiksi nousee vuosittain monia samoja suosikkejä: kalapuikot, pinaattihukaiset, pizza, hampurilaiset, tortillat, kasvispyörökät, nugetit, kasvissosekeitto, kana- tai kalakeitto, lihapullat, makaronilaatikko, pastavuoka ja broilerkastike. Lähes kaikkia äänestettyjä suosikkiruokia tarjotaan säännöllisesti vähintään kerran kuuden viikon kiertävällä ruokalistalla. Niitä, jotka eivät ole ruokalistalla säännöllisesti

voidaan tarjota herkkuruokina teemaviikkojen tai juhlapyhien yhteydessä (esim. hampurilainen tai nugetit). Yksi vuosittaisista teemaviikoista on syksyllä järjestettävä toiveruokaviikko, jolloin myös tarjotaan ruokia, jotka oppilaat ovat äänestäneet suosituimmiksi.

Palautetta kerätään ravintolan palautelaatikoihin, netin palautekanavien kautta ja ravintolan työntekijöiden kautta. Yhdellä palveluntuottajalla (Palmia Oy) on käytössä kouluruokailusovellus, jonka kautta voi antaa palautetta. Jokainen palveluntuottaja järjestää kouluruokailun asiakas-tyytyväisyyskyselyn vähintään joka toinen vuosi. Lisäksi nuorten aloitteita on vuonna 2021 tehty koulujen ja oppilaitosten ruokailuun liittyen 3 kappaletta. Kaikki näiden kautta tulleet palautteet ja toiveet käsitellään ruokapalveluntuottajien kanssa tarvittavia muutoksia varten ennen kuin lukukauden ruokalista vahvistetaan.

Jos ruokalajista tulee useasta kohteesta huonoa palautetta, reseptiä muutetaan tai ruoka korvataan jollain toisella. Yksittäisen toiveen tai palautteen perusteella ei voida tehdä muutoksia vaan samasta aiheesta tai ruokalajista palautteita tulee saada monilta oppilailta tai opiskelijoilta. Jotkut asiakaspalautteiden tai aloitteiden toiveista ei välttämättä ole toteutettavissa nykyisellä kouluruokaan varatulla määrärahalta.

Koulun omissa ravintolatoimikunnissa kehitetään oppilaiden kanssa yhdessä kouluruokailua ja ruokailutilannetta omaan toimipisteeseen sopivaksi. Ravintolatoimikuntien järjestämisvastuu on koululla, eikä kaikilla kouluilla tai oppilaitoksissa kokoonnu ravintolatoimikuntaa säännöllisesti. Ohjeet päivitetään ja yksiköitä muistutetaan toiminnan järjestämisestä.

Ruokaraadeissa oppilaat pääsevät maistelemaan ja arvioimaan uusia ruokalajeja. Niitä toteutetaan otantana ja tarpeen mukaan. Lokakuussa 2021 järjestettiin Aurinkolahden peruskoulussa Auringonpilkun toimipisteessä sekä Kuvataidelukiassa ruokaraati, jossa oppilaat arvioivat kah- ta uutta kehitettyä kasvisruokareseptiä. Näiden arvioiden perusteella valittiin kasvisruoka Palvelukeskuksen ruokalistalle pääsiäiseksi 2022.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Katja Peränen, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 22596
katja.peranen(a)hel.fi

Liitteet

1 Månsson_vaikutusmahdollisuudet

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 51300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kasvatusjakoulutus@hel.fi

Käyntiosoite
Töysänkatu 2 D
Helsinki 51
www.hel.fi/kasvatusjakoulutus

Puhelin
+358 9 310 8600
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI2922661800003009
Alv.nro
FI02012566

18.01.2022

Asia/9

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kasvatus ja koulutuslautakunnalta on pyydetty lausuntoa Björn Månssonin toivomusponteen koskien mahdollisuutta lisätä koululaisten suoria vaikutusmahdollisuuksia oman koulunsa ruokailuun. Lausunto on pyydetty 2.2.2022 mennessä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Katja Peränen, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 22596
katja.peranen(a)hel.fi

Liitteet

1 Månsson_vaikutusmahdollisuudet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano